

V SOZD GLG je še veliko skupnih nalog

9. kongres ZKS je sicer že za nami, vendar lahko rečemo, da je prinesel pomembno prelomnico v družbenopolitično življenje v naši republiki. Tudi zaradi tega kongresa je bila sklicana denimo tematska razprava o aktualnih vprašanjih s področja družbeno gospodarskih odnosov v gozdarstvu in lesarstvu na Gorenjskem, ki je bila v Alpesu v Železnikih. Udeležili so se je vsi individualni poslovojni organi, predsedniki delavskega sveta in osnovnih organizacij Zveze komunistov iz vseh 8 članic sestavljene organizacije.

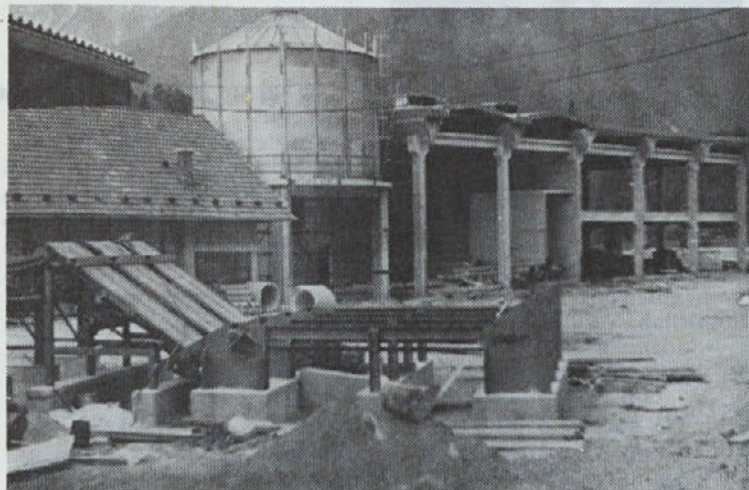
Če bi želeli to tematsko razpravo oceniti z novinarskega stališča, potem moramo reči, da je bila dobra. Predvsem zato, ker ni temeljila na nobenem medsebojnem obtoževanju, ki je še pred letom ali dve bilo povsem običajno, temveč je potekala predvsem v enoten dogovor vseh prisotnih, kako bodo ta GLG oziroma njene članice s skupnim in enotnim nastopom lahko v tej gospodarsko prav gotovo težkih časih dobro uveljavile svoje izdelke. Na tej seji je bilo iz ust skoraj slehernega govornika slišati, da je pot edino mogoča in uspešna, če bodo članice šle po skupni poti.

baša, danes postali izredno akumulativna delovna organizacija in to tudi po zaslugi članic SOZD GLG. Njihova dvorišča so polna lesa, lesnih odpadkov, vse pa je povečini prišlo iz gorenjskih gozdov in z dvorišč lesnih tovarn članic GLG. V Aeru se odločajo sedaj za postavitev še enega stroja za papir, ki bi pomembno prispeval k zmanjševanju našega uvoza, 23 sovlagateljev je pripravljeno skupaj z Aerom zbrati kar 166 starih milijard kolikor bo stala postavitev tega stroja. Med sovlagatelji so tudi članice GLG.

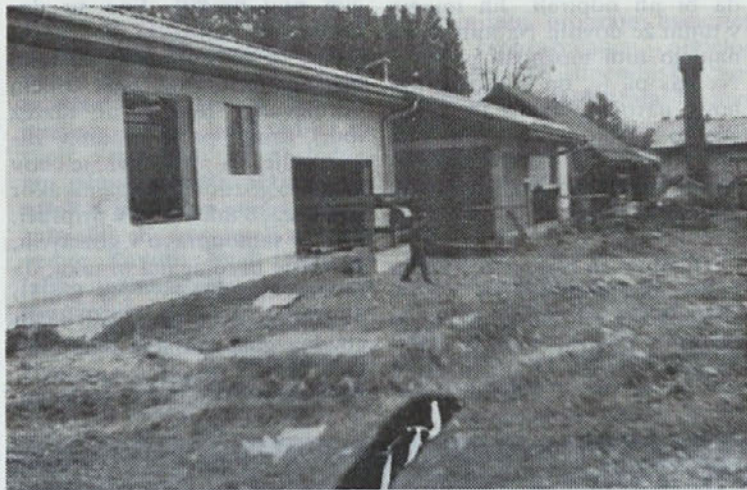
strukturalni proizvodnjo, to pa jim zagotavlja večjo socialno varnost, saj je na dlani, da bogastvo gozdov ne bo vedno tako veliko.

Glavni direktor Jelovice Leopold Ilovkar pa je posebej opozoril, da so kriteriji za naložbe izredno togi. Jelovica, ki je lani tudi v republiškem in če hočete tudi v zveznem merilu dosegla nadpovprečne rezultate, med katerimi kaže izpostaviti le dva, visok izvoz in 7 odstotni porast produktivnosti, bi rada te trende nadaljevala. Tudi za letošnje leto je bilo rečeno, naj bi se produktivnost povečala za 7 odstotkov, vendar ob takih krite-

V Preddvoru zaključna dela

Po odlaganjih in tudi kasnitvah pri samem začetku gradnje, ne pa potem med gradnjo, vseeno dela v Preddvoru počasi gredo h koncu. Žagalnica je končana, energetski objekt je končan gradbeno, tudi kompleksorska in trafo postaja bosta kmalu nared. Sedaj se ureja okolica, ostala pa so tudi dela pri nekaterih električnih napeljavah, ker je nekaj težav z uvozom. Kljub temu

pa v Preddvoru pričakujejo, da bo večina novosti v kratkem začela obratovati in tako prinesla novo svetlo perspektivo tej temeljni organizaciji. Kdaj bo slovesna otvoritev je sedaj težko reči, verjetno pa se bo to zgodilo ob vsakoletnem dnevu Jelovice, ki ga praznujete vsako leto v juniju.

Primerov, da je to edino pravilno je že precej. Lahko vzamemo samo domačega iz Jelovice. Izreden uspeh, ki staja Jelovica in Gradis LIO Škofja Loka dosegla v izvozu (bil je odmeven še kako tudi v slovenskem merilu) je bil mogoč predvsem zato, ker sta bili ti dve članici vseskozi složni in usmerjeni k istemu cilju. Pa tudi zato je uspel, ker so pritegnili k delu tudi ostale članice

GLG, kot na primer ZLIT, pa LIP in gozdarje. In rezultat? Če vzamemo, da je bil izvoz na Gorenjskem na zaposlenega 5000 ameriških dolarjev, potem je bil v lesarstvu Gorenjske malo manj kot 8000 dolarjev. Verjetno ni potrebno tega podatka dodatno komentirati.

Ne bi smeli tudi mimo razprave direktorja Aera — Celuloze Medvode, ki je odkrito povedal, da so iz skoraj izgu-

Kaj delajo predstavništva v tujini?

To je le delček razprave. Druga plat medalje pa je nedvomno v tem, da večina članic ugotavlja, da bo potrebno v tem srednjeročnem obdobju še hitreje slediti zahtevam tržišča in spreminjati proizvodne programe. V Alpesu denimo že uspešno dela njihova temeljna organizacija za kovinsko predelavo. S tem bodo delno pre-

riji je to skoraj nemogoče. Še posebej, če upoštevamo, da je veliko strojev iztrošenih. Če se Jelovica ne bo sproti in stalno prilagajala moderni tehnologiji, potem bo naša konkurenčnost, kot je dejal direktor Ilovkar, minimalna.

Iz njegove razprave posebej izpostavljamo tisti del v katerem je govoril o izvozu. Ob tem, ko je Jelovica lani dosegla

Nadaljevanje na 2. strani

V SOZD GLG je še veliko skupnih nalog

Tematska razprava je bila v sejni sobi Alplesa Foto: Mirko Kunšič

(Nadaljevanje s 1. strani)

izredno lepe izvozne rezultate, vendar na potresno področje, kjer se pač take stvari zgodijo le enkrat, je seveda toliko manj razumljiva zahteva, da Jelovica take izvozne rezultate dosega tudi letos in v prihodnjih letih. »Ne, nismo obupali, in na vsak način bomo te rezultate iz lanskega leta imeli za cilj tudi vnaprej«, je dejal glavni direktor Ilovar, »vendar mi takega izvoza sami ne moremo narediti. V tovarni smo že kos takim zahtevam, vendar, kdo nam bo vse to prodal. Mi nimamo svojih predstavništva in verjetno je tudi nesmotrno, da bi jih odpirali. Jih imamo v tujini že dovolj. Na njih je, da najdejo tudi možnosti prodaje. Na nas pa je, da bomo ta njihova naročila točno in kakovostno izpolnili. In verjemite mi, Jelovica bo vsako tako naročilo izpolnila v vseh pogledih 100 odstotno«.

Gozdovi so bogastvo, vendar še ne povsem dosegljivo

Veliko je bilo na tej tematski razpravi govora tudi o izkoriščanju gozdov. Kako pa tudi ne, saj je po eni strani v go-

renjskih gozdovih letni prirast 400 000 m³, po drugi strani pa nekatere članice GLG morajo za svoje normalno delo les uvažati ali pa kupovati v drugih delih države. Čeprav verjetno vseh potreb ne bo mogoče pokriti v regiji pa je le res, da je prav na področju gozdarstva v prihodnje potrebno še veliko narediti. Obe gozdni gospodarstvi veliko vlagata, tudi združenega denarja članice GLG, v nove ceste. Odpirajo se novi bogati gozdovi, vendar je vse to premalo, če vemo, da je kar polovica gorenjskih gozdov v privatni lasti. In prav posek v teh privatnih gozdovih bi kazalo čim prej urediti. Eno so dohodkovni odnosi, ki bi dosegli, da ne bi več prihajalo do tako velikega števila oziroma količin odtujevanja lesa (črni razrez ipd.), drugo pa je ureditev zakonodaje. V pripravi je nov zakon o gozdovih, ki pa nikakor ni ustrezen tak kot je v pripravi. Gre za samoupravo v gozdovih, ki kot je predlagana ni taka, da bi koristila družbi. Na kratko povedano ne ureja tega, da bi gozdna gospodarstva lahko sekala tudi v zasebnih gozdovih. Ne brez kmetove vednosti,

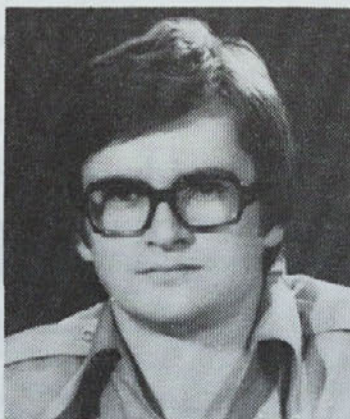
marveč z njegovim dovoljenjem. Sedaj namreč v večini gozdov les ostane neposekan, saj je večina kmetov — lastnikov starih in sami niso kos napornemu gozdarskemu delu. Zakaj ne bi tega naredili delavci GG. Če to ne bo sprejeto in uveljavljeno, potem bo samo pri GG Bled letno manj kar za 20 000 m³ hlodovine. To pa je skoraj toliko, kot mora sedaj Jelovica kupiti drugod.

Še bi lahko našteval probleme, ki so bili izpostavljeni na tej resnično dobri tematski razpravi. Ker je večina teh razmišljanj in pobud bilo potem prenešeno tudi v delo komisij na 9. kongresu ZK Slovenije je pričakovati, da se bodo ti najbolj aktualni in seveda pereči problemi tudi kar najhitreje rešili. To je tudi navsezadnje pravica in zahteva 5600 zaposlenih v 8 delovnih organizacijah SOZD GLG.

j. čadež

9. KONGRES ZKS KONGRESNI SKLEPI SO VELIKA OBVEZA

Med delegati na 9. kongresu ZK Slovenije sta bila tudi dva predstavnika lesne industrije in gozdarstva Gorenjske. Gozdarstvo je zastopal Bernard Tonejc, delavec GG Bled TOK Radovljica, lesno industrijo pa MARJAN KOVAČ iz Jelovice. O vtisih in o kongresu smo ga povprašali v kratkem razgovoru.

Marjan Kovač

Kaj to sedaj pomeni. Vaš prispevek ne bo upoštevan?

»Ne, nikakor ne. Prvi sklep, ki smo ga sprejeli v komisiji je bil, da mora Centralni komite vsa ta poročila na svojih sejah obravnavati in nanje dati svoje poročilo. Tako bodo o tem seznanjeni lahko vsi člani ZK.«

In kaj ste izpostavili v vašem poročilu?

»Moje poročilo govori o lesarstvu oziroma o sestavljeni organizaciji GLG. Predvsem sem izpostavil izkušnje, ki smo si jih pridobili v teh nekaj letih odkar smo lesarji in gozdarji na Gorenjskem združeni. Ena od ugotovitev je, da vse bolj postajamo soodvisni drug od drugega in pač tej odvisnosti moramo posvečati v prihodnje največjo pozornost. Tako je denimo Jelovica še kako odvisna od dobave lesa, mi pa vse več vključujemo v svoje delo (v preteklem letu tudi v izvoz) ostale članice GLG. Taka pa je tudi usmeritev za prihodnje, kar je moč tudi razbrati iz srednjeročnega programa. Drugi problem oziroma pobuda je ob preskrbi s hlodovino. Predvsem namreč na Gorenjskem ugotavljamo, da je vse premalo lesa iz zasebnih gozdov, da je veliko odtujevanja lesa. Vzroke je potrebno temeljito preanalizirati, vendar je na dlani, da smo vse preveč vedno delali s kmeti kooperanti le na kupoprodajnih osnovah. To pa z drugo besedo pomeni, da je denimo kmet dobil za 1 m³ hlodovine 3000 dinarjev, ko pa jo je lesna industrija začela obdelovati je bila njena

Delež vas delegatov je bil pomemben posebej v kongresnih komisijah. V kateri ste bil vi?

»Sodeloval sem v komisiji za družbeno ekonomsko odnose, ki je bila najbolj številna od vseh. Je pač tako, da smo na kongresu le večino časa posvetili gospodarstvu, še posebej nalogam, ki jih je treba dobro izpeljati sedaj v času gospodarske stabilizacije in sploh gospodarske krize, ki vlada v svetu in katere posledice čutimo tudi pri nas.

Kot vem ste imeli za to komisijo pripravljeno tudi svoje poročilo oziroma svoj prispevek?

»Imel sem ga, vendar ga na seji nisem mogel posredovati. Bilo je pač premalo časa, tistih, ki pa smo želeli s svojimi prispevki prispevati k čim trdnjšim sklepom, pa preveč. Tako se je denimo v naši komisiji prijavilo za razpravo 182 delegatov, kar je bilo odločno preveč. Polovici je uspelo poročati, ostali pa smo svoje referate oddali.«

Od leve proti desni:

Pavle Tolar, predsednik kojegijskega poslovnega organa SOZD GLG, Roman Tržan, sekretar občinskega komiteja ZK Škofja Loka, Fedja Vraničar, izvršni sekretar OKZ Šk. Loka.

vrednost v izdelku že denimo 10 000 dinarjev. V tej razliki (ni točna številka, je le izbran primer) je veliko tudi lahkega zaslužka, akumulacije, vse pa je dobil le tisti, ki je les odkupil in tisti, ki ga je predelal. Kmet pa te »smetane«, če jo smemo tako imenovati, ni okusil. Z dohodkovnimi odnosi pa bi to uredili. Kmet bi dobil po poračunu lahko tudi še dodaten denar za prodan les in takrat sem prepričan, da odtujevanja ne bi bilo več tako veliko, kot ga je sedaj. Povedal sem samo del tistega, kar je v mojem poročilu. Veliko je še govora o odnosih znotraj GLG, o vsem tem pa bomo verjetno še razpravljali na problemskih konferencah SOZD GLG«.

Ker vas je navsezadnje bilo delegatov iz Gorenjske bolj malo, bo morda zanimivo slišati, kakšni so bili vaši osebni vtisi o kongresu?

»Osebnost sem bil izredno prijetno presenečen. Ker pač delavci nimamo možnosti vsak dan biti z voditelji našega gospodarskega in političnega življenja je name izredno lep vtis napravilo predvsem dejstvo, da so vsi ti vodilni ljudje bili

enaki do vseh. Če si se želel z njimi pogovarjati, so te vzeli kot starega znanca in pogovor je lahko stekel brez težav.

Druga stvar, ki me je presenetila pa je bila razprava. Večina je namreč govorila brez dlake na jeziku, kot bi rekli po domače. Vse resnice so prišle na dan in prav to je po mojem mnenju tisto, kar temu kongresu mora dati pečat. Odkrit pogovor komunistov je zagotovilo tudi velika obveznost, da se te ugotovitve, pa če hočete tudi nepravilnosti, o katerih so nekateri govorili, čim prej odpravijo. Predvsem pa moram reči, da smo si bili vsi delegati enotni tudi v eni stvari. Vse sprejete sklepe in ugotovitve moramo dosledno in temeljito izvajati. To ne sme biti le fraza, temveč tudi dejanska obveza.«

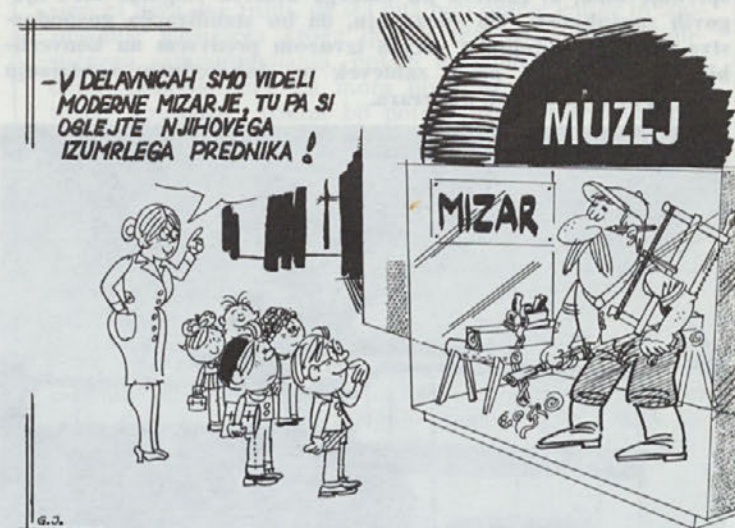
Verjetno boste te sklepe sedaj poskusili prenesti tudi tu v regijo?

»Na vsak način. Poročal bom na seji občinskega komiteja ZK in tudi tu bomo morali sprejeti sklep, kako izvajati resolucijo 9. kongresa Zveze komunistov Slovenije.«

j. čadež

POKLICNO USMERJANJE OSNOVNOŠOLCEV

Več želja kot je potreb

JELOVICA

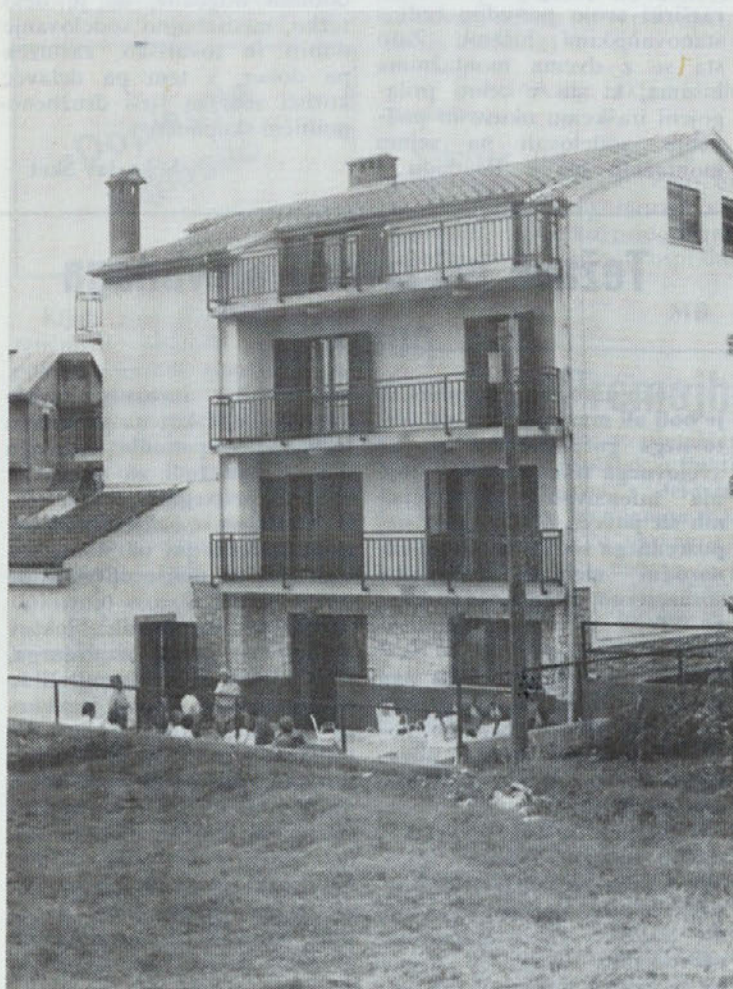
Poglejmo kako je z učenci od lani naprej, torej od uvedbe usmerjenega izobraževanja. Imamo 60 štipendijskih pogodb za lesarske poklice do IV. stopnje:

Skrajšani program usmerjenega izobraževanja: obdelovalec lesa 18 štipendijskih pogodb. Učna doba traja 18 mesecev — II. stopnja srednji program usmerjenega izobraževanja: lesar, 22 štipendijskih pogodb. Učna doba 24 mesecev — III. stopnja izobrazbe za poklic. Obstoji pa še IV. stopnja izobrazbe za poklic in sicer za lesarja širokega profila. Učna doba traja 36 mesecev. Na tej stopnji imamo 20 štipendistov.

Kot lahko sami opazite pogodb za poklic lesarskega tehnika sploh nismo sklepali. Za to stopnjo izobrazbe naj bi se odločili predvsem tisti učenci, ki bodo skozi nižje programe izobraževanja pokazali najboljše učni uspeh, kar naj bi bilo tudi zagotovilo, da bodo ti učenci tudi uspešno končali šolanje za tehnika, če bodo nadaljevali šolanje. Torej pogodbe za poklic lesarski tehnik bomo sklepali šele po končani IV. stopnji s tistimi učenci, ki bodo najboljše.

Za letošnje leto, torej za šolsko leto, ki se bo začelo jeseni, smo že prejeli 67 prijav. Podrobnosti o tem koliko pogodb bomo sklenili pa morda naslednjič.

D. Černjač
J. Golob

Počitniški dom Jelovice v Pulj. Lani so bili obiskovalci oziroma dopustniki izredno zadovoljni. Prva polovica maja je prijavni rok za letošnje letovanje za zamudnike. Pohitite!

Ko smo v prejšnjih letih iskali učence za izobraževanje in delo v lesarstvu je bilo zanimanje vedno bolj slabo. Le svoji vztrajnosti in doslednemu pravočasnemu seznanjanju otrok s poklicom smo se lahko zahvalili, da smo imeli učencev vedno dovolj. Imeli smo, to lahko trdimo, celo več uspeha kot ostale delovne organizacije lesne stroke.

Precej drugače pa je sedaj, ko je uvedeno usmerjeno izobraževanje. Zanimanja za lesne poklice je izredno veliko. Tako se bo prvič zgodilo, da bomo lahko izbirali bodoče učence, saj je prijav več kot je prostih mest. Pri tem pa moramo povedati, da je zanimanje za lesarski poklic še vedno precej večje v podeželskih kot v mestnih šolah, pa tudi učenci v osmem razredu se bolj zanimajo za ta poklic, kot tisti v sedmem ali celo šestem razredu. Je pač večina že pred odločitvijo in tudi zrelejši so.

Precej pa je kot vse kaže na odločitev vplivala tudi sedanja krizna situacija. Veliko bolj se otroci, seveda na poklicno staršev, odločajo za poklice, ki jim bodo potem zagotavljali tudi delo. Nekaj pa vpliva tudi večja štipendija in nekatere druge prednosti tega poklica.

Kako delamo v Iraku?

Stabilizacija gospodarstva je postala v Jugoslaviji dnevna spremljevalka, ki zahteva od vsakega delavca vlaganje vseh njegovih sposobnosti. Ob spoznanju, da bo stabilizacija gospodarstva dobljena v tujini z večjim izvozom predvsem na konvertibilna področja pa pride zahtevek po dobesednem razdajanju vsakega delavca še bolj do izraza.

Naša hiša tip-A1 — na sejmu v Bagdadu

Gospodarska kriza, ki ima svetovne razsežnosti, je še bolj zaostрила tržne odnose v zahodnih državah, zato se vsi ozirajo tja, kjer naj bi bil denar in žeja po gospodarskem razvoju. Tako sintezo pa srečamo v državah v razvoju, ki so bogate z nafto. Ena izmed takšnih držav, ki je sprejela jugoslovanske partnerje z obema rokama je Irak.

Irak, ki je prijateljska, neuvrščena država, meri skoraj za dve Jugoslaviji (434.924 km²), ima pa za več kot tretjino manj prebivalcev (13 milijonov). Irak meji na Iran, Saudovo Arabijo, Sirijo in Turčijo. Glavno mesto je Bagdad. Jugoslavija v Irak izvaža trgovsko blago in izvaja investicijska dela, iz Iraka pa v glavnem uvažamo nafto. Obseg investicijskih del, ki so interesantna tudi za Jelovico je znašal v letu 1981 ca. 2 milijardi dolarjev, leta 1982 se planira na ca. 4—5 milijarde dolarjev, v letu 1983 pa se pričakuje že 7 milijard dolarjev.

V teh milijardnih številkah sta udeležena tudi Jelovica in GIP Gradis TOZD LIO Škofja Loka.

Gradbišča Jelovice in Gradisa so po celem Iraku:

P — KOL 202 D, ki je oddaljen od Bagdada ca. 100 km

P — Rutba, ki je oddaljen od Bagdada ca. 500 km

P — KOL 7 Faluya, ki je oddaljen od Bagdada ca. 100 km

P — KOL 202 B — 4 AL Bagdadi, ki je oddaljen od Bagdada ca. 300 km

P — Gurna, ki je oddaljen od Bagdada ca. 500 km

Kljub uspešnemu nastopanju v Iraku pa so problemi, ki so stalna spremljevalka aktivnosti Jelovice in Gradisa v Iraku:

1. vojna med Irakom in Iranom

2. transport delavcev, ki se vrši z letali, vendar le ponoči

3. zaradi narave dela delavci Jelovice in Gradisa skoraj praviloma orjejo ledino, saj dokler niso postavljeni novi objekti na posameznem gradbišču, so delavci nastanjeni v kontejnerjih

4. podnebje, v katerem se temperatura giblje od 0°C v zimskem času do 50°C in več v poletnem času

5. premajhna odgovornost za delo v tujini in s tem premajhna zavzetost za izvajanje smernic širše družbeno-politične skupnosti

Za delavce Jelovice in Gradisa je v skladu z možnostmi dobro preskrbljeno. Tudi prehrana je domača in s tem po našem okusu. Potrebno pa je vedeti, da prav naše delo omogoča številnim drugim delavcem ugodnejše delovne pogoje, saj je naše delo pripravljeno delo za izvedbo celotnega projekta.

Poglejmo si od blizu P — KOL 202 D, ki je bilo dosedaj največje delo Jelovice in Gradisa v Iraku:

— izdelane so bile stanovanjske hiše za 2800 delavcev

— izdelani so bili vsi poslovni prostori za potrebne službe, ki sodelujejo pri izvedbi projekta

— izdelani so bili prostori družbene prehrane, v katerih lahko naenkrat dobi obrok 1600 delavcev

— v naselju je bila izdelana trgovina in klub, ki ima prostore za gledanje televizije, igranje šaha in namiznega tenisa ter prostore knjižnice

— izdelana je bila ambulanta, kjer je splošna in zobozdravstvena pomoč

— izdelani so bili tudi prostori za nadzor s strani iraškega investitorja

Vsa dela morajo biti opravljena pravočasno in zelo kvalitetno, če se želimo izogniti uporabi pogodbenih določil o penalah. Kljub izredno strogim kriterijem kvalitete pa sta Jelovica in Gradis uspešno predala iraškemu investitorju naselje, ki predstavlja mesto v malem, s tem pa pridobila pomembno mesto med izvajalci tovrstnih del v Iraku.

Jelovica in Gradis pa želita v Iraku, ki je ogromno tržišče, razširiti svojo ponudbo tudi s stanovanjskimi hišami. Zato sta se z dvema montažnima hišama, ki sta v celoti prilagojeni iraškemu okusu in podnebj, sodelovali na sejmu montažnih hiš v Bagdadu v

času od 17/4—1982 pa do 4/5—1982. Na sejmu so sodelovali skoraj vsi proizvajalci montažnih hiš, ki kaj pomenijo v svetu. Potrebno pa je poudariti, da so hiše Jelovice in Gradisa bile najinteresantnejše in tudi zanimanje zanje je bilo ogromno. Takšen nastop na Bagdadskem sejmu je že sad Samoupravnega sporazuma o skupnem in enotnem nastopanju na trgu Iraka, katerega smo sklenili skupaj z Gradisom, Slovenijalesom, Brestom in LIP Bledom. Na takšen način smo lahko porazdelili stroške nastopa na sejmu, istočasno pa smo lahko ponudili hišo s celotno opremo, tako da lahko kupec s prevzemom ključa takoj začne hišo tudi uporabljati. Popolna ponudba pa je tudi garancija za pridobitev novih naročil. Glede na uspešen nastop na sejmu, upoštevajoč ogromen interes, lahko kmalu pričakujemo, da bomo dobili konkretna naročila, da v Iraku postavljamo takšne ali podobne montažne hiše. Nadaljnje delo v Iraku pa nam je nujno potrebno, če želimo izpolnjevati sprejete izvozne obveznosti.

Na koncu naj dodam še tole: če vprašamo našega delavca ali delavca Gradisa o delu v Iraku, dobimo odgovor, da je delo težko, medsebojno sodelovanje dobro in tovariško, zaslužek pa dober, s tem pa delavec koristi sebi in širši družbenopolitični skupnosti.

Vekoslav Šket

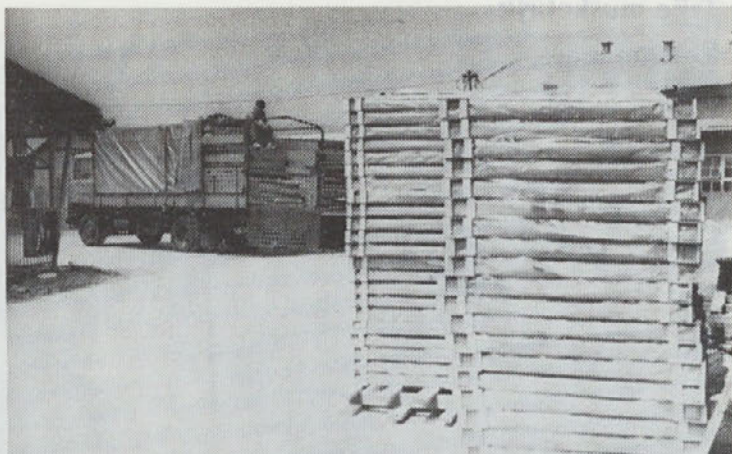
Težave pri izvozu stavbnega pohištva

Vsako narodno gospodarstvo je bolj ali manj odvisno od svetovnega gospodarstva oz. od svetovnega tržišča. Večja stopnja intenzivnosti proizvodnih sil poveča intenzivnost neposrednega sodelovanja v mednarodni menjavi nasprotno sorazmerno z velikostjo države. Tega se v zadnjih letih dobro zavedamo tudi v naši državi, saj časopisje vsak dan v razno raznih člankih posveča velik pomen zunanjetrgovinski menjavi, zlasti povečanju izvoza zaradi negativne plačilne bilance.

Povečanje izvoza ni kratkoročna naloga, temveč smer, kateri je treba prilagoditi strategijo razvoja in mere ekonomske politike. Pri dolgoročnem načrtovanju izvoza in uvoza pa se prično težave, ki jih povzročajo stalno spreminjajoči se nepopolni zunanjetrgovinski predpisi (registracije uvoza, menjavanje tečajev, stimulacije izvoza itd). Ker je postopek

za sklenitev izvoznega posla mnogo daljši kot na domačem trgu, saj se ponudbe za večja dela dajejo tudi za nekaj let vnaprej, je tveganje toliko večje. Običajno se zahtevajo fiksne cene, katerih pa na domačem trgu vsaj za daljše obdobje ne poznamo več.

O izvozu montažnih objektov je bilo že precej napisanega, zato bi vas radi informirali še o situaciji pri izvozu stavbnega pohištva. Tudi na ta del proizvodnega programa nismo pozabili pri plasiranju naših izdelkov na mednarodna tržišča, čeprav je res, da smo lansko leto imeli polne roke dela z realizacijo izvoznih poslov za montažne objekte. Res pa je tudi, da se je izvoz montažnih objektov pričel o pravem času, saj nam je izredna močna in dolga časa trajajoča recesija v Z-evropskih državah prekinila že navezane stike s trgovci oziroma gradbeno operativno. To se je najbolj odrazilo na

Koliko teh oken bo šlo v izvoz?

programu oken. Zaradi močno zmanjšane povpraševanja (neugodni pogoji za gradnje), so se države pričele zapirati, da bi tako rešile lastne proizvodne obrate pred konkurzom. Da bi lahko obdržali zaposlene delavce, so nudili izdelke pod ceno z odobravanjem dodatnih popustov. Hiperprodukcija se je pokazala tudi v proizvodnji prut. Le solidno 3-letno poslovanje s kupcem iz Zahodne Nemčije in kvaliteta izdelkov nam je pripomogla, da smo tudi v letošnjem letu obdržali dolgoročni posel izvoza vratnih kril, ki predstavlja polovico celotne proizvodnje Jelovice.

**Dopisujte
v glasilo**

Kljub zmanjševanju konkurenčnosti ponudb stavbnega pohištva zaradi visokih transportnih stroškov (naši izdelki zavzemajo veliko prostornine na transportnih sredstvih) poskušamo okna, vrata in senčila plasirati tudi na tržišča Bližnjega vzhoda (Irak, Saudova Arabija), Afrike (Djibouti, Sudan, Alžirija) ter SZ in tako nadoknaditi izpadli izvoz na Zahod. Zavedamo se, da je izvoz le enega izdelka v eno državo zelo tvegan in da lahko tako rekoč čez noč ostane organizacija brez izvoza.

Težave, s katerimi se srečujemo pri izvozu stavbnega pohištva, bi lahko strnili v naslednjih točkah:

— razlike v standardnih dimenzijah stavbnega pohištva posameznih držav (JUS, DIN, ONORM...)

— možnost plasiranja stavbnega pohištva v države v razvoju le preko gradbene operative (trgovina še ni razvita za lesno branžo)

— pomanjkanje predstavništev jugoslovanskih izvoznih organizacij v državah v razvoju

— problem plačila izdelkov v konvertibilni valuti držav v razvoju

— problem nabave kvalitetnih surovin

— premajhne proizvodne hale in pomanjkanje medfaznih skladišč onemogoča proizvodnjo številnih dimenzij in različnih površinskih obdelav izdelkov

— obstoječa tehnologija nekaterih programov ne ustreza zahtevam tržišča (novi postopki, dobra kvaliteta)

— pomanjkanje skladiščnih prostorov

Odprava teh težav pa je dolgotrajen postopek. Zato bi se še toliko bolj morali vsi potruditi, da težko pridobljene izvozne posle čim bolj uspešno realiziramo.

MB

Kdo so delegati v Jelovici

Delegatski sistem pri nas stopa v tretje obdobje. Če smo za prva dva trdili, da sta bila bolj oranje ledine in spoznavanje najširšega kroga ljudi s tem sistemom socialističnega samoupravljanja, potem moramo za tretje mandatno obdobje reči, da mora pokazati kar največ pozitivnih rezultatov. Tokrat bo potrebno na vsak način povečati tudi odgovornost vseh delegatov, ki so navsezadnje tudi prostovoljno pristali na to, da so bili na seznamu voljenih. Seznam vseh, ki bodo zastopali delavce Jelovice na sejah v občinski skupščini in v samoupravnih interesnih skupnostih je predolg. Zato tokrat le seznam vodij delegacij. Tistih torej, ki so tudi neposredno najbolj odgovorni, da bo delo delegacij tako, kot delavci volilci od njih tudi pričakuje.

Delegacija za zbor združenega dela:

Vodja konference delegacij — Gorazd Krajnik, namestnik Smiljana Oblak. To konferenco sestavljajo kot veste delegati iz vseh temeljnih organizacij in DSSS Jelovice. Vodje delegacij v posameznih temeljnih organizacijah so:

TOZD 1 — Janko Karun
TOZD 2 — Stane Mezek
TOZD 3 — Iztok Debeljak
TOZD 4 — Smiljana Oblak
TOZD 5 — Gorazd Krajnik
TOZD 6 — Franc Stražar
DSSS — Lado Rogelj

Posebej zajeten spisek pa je delegatov za posamezne samoupravne interesne skupnosti. Ker menimo, da boste večino delegatov spoznali postopoma in tudi imeli možnost preko njih posredovati svoje mnenje, objavljamo le spisek tistih, ki so najbolj odgovorni za delo posameznih delegacij.

Konferenca delegacij vseh SIS — vodja je Nada Slovnik
Konferenca delegacij vseh temeljnih organizacij Jelovice za SIS s področja socialnega varstva — vodja delegacije je Brigita Bernik

Konferenca delegacij za SIS za občinsko izobraževalno skupnost — vodja Marjan Arnolj

Konferenca delegacij SIS za občinsko zdravstveno skupnost vodja Jože Demšar

Konferenca delegacij SIS za občinsko raziskovalno skupnost, kulturno skupnost in temeljno kulturno skupnost — vodja je Nada Slovnik

Ob tem, ko torej poznamo vodje, ki bodo neposredno najbolj odgovorni, da bo teklo tako kot je treba, jim želimo le še veliko uspeha pri njihovem delu.

s. b.

Premajhna stalnost

Iz podatkov v preteklem letu smo tokrat izbrali še enega. To je podatek o fluktuaciji, torej o odhajanju in prihajanju delavcev v Jelovico. Jelovico je lani zapustilo 129 delavcev, na novo pa se je zaposlilo 126 delavcev.

Ti podatki bi vsekakor potrebovali podrobnejšo analizo, saj je brez dvoma to precejšnje gibanje, ki verjetno bolj škodi kot koristi delovnemu procesu. Vzroki zakaj delavci odhajajo bi morali biti na vsak način temeljito ovrednoteni in, če se ponavljajo, tudi odpravljeni. Znan je le en podatek. Kvalifikacijska struktura tistih, kateri so prišli je boljša od tistih, ki so odšli. Vendar to ni vedno merilo za dobro delo. Odšli so namreč delavci, ki so delovni postopek že poznali. Verjetno bi kazalo tudi nekaj več spregovoriti o podatku, da je največja fluktuacija v temeljni organizaciji proizvodnja oken in vrat. Podrobneje predstavljamo samo podatke o odhodu delavcev:

Iz delovne organizacije je v letu 1981 odšlo 129 delavcev. Po posameznih temeljnih organizacijah združene-ga dela pa je odšlo naslednje število delavcev:

— v TOZD Primarna predelava lesa, senčila	13 delavcev
— v TOZD Proizvodnja oken in vrat	54 delavcev
— v TOZD Proizvodnja oken Jelobor	11 delavcev
— v TOZD Gradnja montažnih objektov	25 delavcev
— v TOZD Trgovina	9 delavcev
— v TOZD Maloprodaja	12 delavcev
— v DSSS	5 delavcev

u. r.

Nov stroj za razžagovanje

Čeprav bodo v Predvdvoru dobili novo primarno predelavo, pa je treba povedati, da vseeno še ne bo tudi vse tako kot je treba. Ostali prostori in stroji tudi kličejo po obnovi in zamenjavi. Kdaj bo to je sedaj težko reči, verjetno ne tako kmalu. Pač pa bo še letos kupljen in uvožen za Predvdvor nov stroj za razžagovanje iver-nih plošč. Te so sedaj nepogrešljive pri novih podbojih. S starimi stroji je izredno veliko odpadka, zato je nakup novega stroja več kot upravičen. Z njim bo precej skrajšan tudi delovni postopek, kar seveda pomeni precejšen prihranek, pa tudi pri odpadkih se bo lahko veliko prihranilo. Po sedanjih izračunih bi samo pri teh odpadkih letno prihranili za 200 starih milijonov dinarjev.

J.

Srečanje GLG na smučeh

Večina nas sedaj že misli na kopanje in poletni dopust, pa vendarle na kratko tudi o zadnjem letošnjem smučarskem tekmovanju. Bilo je na Soriški planini, kjer smo se srečali smučarji vseh članic sestavljene organizacije GLG. Ker je prav tako skupno tekmovanje edina priložnost za tesnejše spoznavanje med delavci vseh organizacij združenega dela je seveda razveseljivo, da so taka tekmovanja vsako leto in da se jih udeleži tako veliko število smučarjev.

Smučarji Jelovice smo imeli tokrat kar precej uspeha. Med 9 ekipami smo namreč dosegli 3. mesto. Premagali so nas precej bolj smučarski delovni organizaciji — Alples in LIP. Potem na razglasitvi pa smo bili mi bolj bučni in najživahnejši, in če bi sešteli točke obojega potem nam zlata medalja ne bi ušla. Sploh pa lahko rečemo, da je bil »teren« v Alplesovi restavraciji bolje pripravljen kot tisti na Soriški planini. Tam je namreč proga pod sicer nežnimi nogami deklet postala prava pista za bob. In mi kot dobri smučarji smo se pač vseeno izkazali. Le po prvem mestu nismo uspeli poseči. Morda pa bo drugo leto bolje.

Čeprav je bilo tekačev bolj malo, pa je treba reči, da je »štaba« Jelovice imel več bojnih posvetov. Ne zaman, saj je dobra priprava ekipe tudi prispevala, da so rezultati bili dobri. Še posebej v veleslalomu, kjer je Jelovica osvojila 3. mesto med ekipami.

REZULTATI:

Ženske nad 30 let:

1. Šmid Verona Alples 42,64
4. Irena Kranjc-Kikelj Jelovica 44,19
6. Smiljana Oblak Jelovica 54,20
7. Lidija Kustec Jelovica 45,48

Ženske do 30 let:

1. Ana Šifrer LIP 38,34
4. Magda Tavčar Jelovica 43,98
14. Kati Potnar Jelovica 50,02

Moški nad 45 let:

1. Franc Primožič GG Kranj 37,31

Moški od 36—45 let:

1. Peter Lakota GG Bled 40,65
3. Ivan Miklavc Jelovica 41,02
6. Miha Plešec Jelovica 42,27
9. Brane Medja Jelovica 43,05
17. Franc Jenko Jelovica 47,48

Moški od 28—35 let:

1. Miha Habjan Alples 41,37
16. Milan Božič Jelovica 46,32
20. Peter Križnar Jelovica 50,02
22. Rafael Rakovec Jelovica 54,97

Moški do 27 let:

1. Milan Rozman GG Kranj 39,27
2. Miro Štular Jelovica 39,99
30. Peter Hafner Jelovica 57,79

6 JELOVICA

Trije mušketirji:

Franc Jenko — eleganca

Brane Medja — borbenost

Ivan Miklavc — zagnanost

Malo za veleslalomom je bil na sporedu tudi tek. Tekočev je sicer bilo nekaj manj, pa vendarle lahko zapišemo, da so bile njihove tekme prav tako izredno zanimive. Vrsta znanih tekmovalcev je bila porok za kakovost, predvsem pa je verjetno precej tistih, ki drugače tekmujejo samo v veleslalomu sklenilo, da se bo prihodnje leto pomerilo tudi v tekih.

Rezultati teka:

ŽENSKÉ DO 30 LET

1. Metka Jošt GG Kranj 7.46,15
4. Lidija Kustec Jelovica 8.38,77

MOŠKI DO 35 LET

1. Franc Fajfar Alples 12.12,33
6. Klemen Bedekovič Jelovica 15.31,35

JELOVICA

Prejeli smo:

Še enkrat: Kaj je s kakovostjo pohišstva Jelovica

Članek o kakovosti me je spodbudil, da napišem nekaj svojih misli. Naj najprej povem, da sem prej delal prav v službi kontrole kakovosti, kjer smo sploh pred leti začeli s tem delom.

Do kontrole je prišlo na zahtevo kupcev. Posebej leta 1974 je bilo veliko reklamacij in takrat se je tudi ustanovila ta služba. Ničkoliko je bilo nepravilnosti takrat, ki smo jih takoj na začetku morali odpravljati, predvsem pa moram reči, da so nas stale velike denarje, če ugleda ne štejemo posebej. Od takrat, ko smo korenito posegli na to področje, pa vse do danes pa praktično večjih reklamacij na naše izdelke ni bilo. Celo tedaj ne, ko smo opustili belo pleskani program, ki je za nas izdelovalce brez dvoma precej zahtevnejši, saj so vse napake še kako vidne.

Od vsega začetka se je kontrola ukvarjala s problemom standardizacije tako materialov kot izdelkov. Še teže pa je bilo to uveljaviti v praksi.

Kvaliteta in cena repromaterialov je odvisna od razmer na tržišču in od iznajdljivosti naših ljudi, ki material nabavljajo. Najtežje je z lesom, saj je dostikrat slab in smo ga prisiljeni dolžinsko in slojasto spajati, kar pa izdelek podraži. Linija za dolžinsko spajanje je dotrajana, saj ne mine dan, da ne bi bila v okvari.

Kaj povzroča neredno dobavo repromaterialov v proizvodnji, mislim, da ni potrebno govoriti. Vsekakor so škode zaradi tega nenadomestljive. Zaradi tega so tudi nihanja v planu v posameznih obratih, delavce moramo občasno poslati sredi izmene domov ali pa na prisilni dopust. Zaradi tega so se zaloge v medfaznih skladiščih zmanjšale do take mere, da je to v škodo kontinuirane proizvodnje. Naj povem, da so bile zaloge v medfaznem skladišču pred nekaj leti vsaj 3 mesečne sedaj pa večkrat niso za 3 dni. Ker je tehnologija zastarela, stroji se nastavljajo za posamezne pozicije več ur, mora temu slediti ustrezna serija, da se prestavljanje izplača.

Novi stroji imajo manevrski čas skrajšan za 10-krat, zato je tudi nastavljjanje tolikokrat krajše, nanje niti pomisliti ne moremo.

Težavo predstavljajo tudi rezila. Znano je, da zaradi restrikcij pri uvozu rezil ne moremo uvažati. Tudi dobavni rok le teh je bil dva meseca od naročila. Naša rezila so slabša, dobavni rok je več kot 2 leti. Kdor pozna proizvodnjo ve,

da se lahko rezila vsak dan poškodujejo do take mere, da so neuporabna. Kaj to povzroča v proizvodnji. Zastoj, improvizacije z drugimi — ponavadi iztrošenimi rezili, netočnost v izdelavi in slaba kvaliteta izdelka.

Poleg rezil so strojelomi eden od faktorjev, ki odločilno vplivajo na motnje v proizvodnji.

Pri odpravljanju teh zastojev — strojelomov je najbolj pomembna tako imenovana organizirana vzdrževalna služba, za katero moramo priznati, da nas je rešila že vsch nemo-gočih zagat, vendar se vsega še ne da popraviti, ker je material »utrujen« kot temu pravimo, zato so strojelomi vedno pogostejši. Koliko časa se bo dalo še krpiti, pa ne vemo. Tudi kadrovsko bi se morali v vzdrževalnem servisu bolj okrepiti, ker je delavcev za ta dela premalo.

Konstrukcije in načrti izdelkov so večkrat pomanjkljivi. Na tem področju imamo sicer dovolj ljudi z izkušnjami, vendar je teorija premalo preizkušena in uveljavljena v praksi. Zato se preveč napak odpravlja potem, ko je že redna proizvodnja izdelka stekla ali pa je izdelek prodan in vgrajen. Lep primer je tesnilo in troslojnom oknu. Premalo pogledamo izdelke drugih proizvajalcev in posnemamo tisto, kar imajo dobrega, sicer ne bi delali takih napak, kot jih. Pri trikratnem menjavanju tesnila, smo zadnjega ugradili najslabšega.

Še vedno se dogaja, da ne delamo prototipov na strojih in rezilih, s katerimi se potem delajo v proizvodnji. Zato so tudi napake v konstrukciji in naročilu rezil, ki se odkrijejo šele takrat ko proizvodnja — serija prvih izdelkov novih tipov steče.

Kontrola načrtov je pomanjkljiva ali pa je ni. Tudi zato so napake in zastoji v proizvodnji. Vendar nas nič ne izuči, vedno delamo iste napake. To se je najbolj pokazalo pri oknu Jelobor 81 s trojno zasteklitvijo.

Kaj je dejansko s kvaliteto: po mojem je bila taka kot je bila, le da se vedno bolj zaostrojuje, to pa zaradi prekomernih zalog gotovih izdelkov. To trdim iz izkušenj iz preteklih let. Leta 1975 smo imeli 50% izdelkov na zalogi in smo zaostriili kvaliteto preko mere, potem ko je prodaja stekla je

(Nadaljevanje na 8. strani)

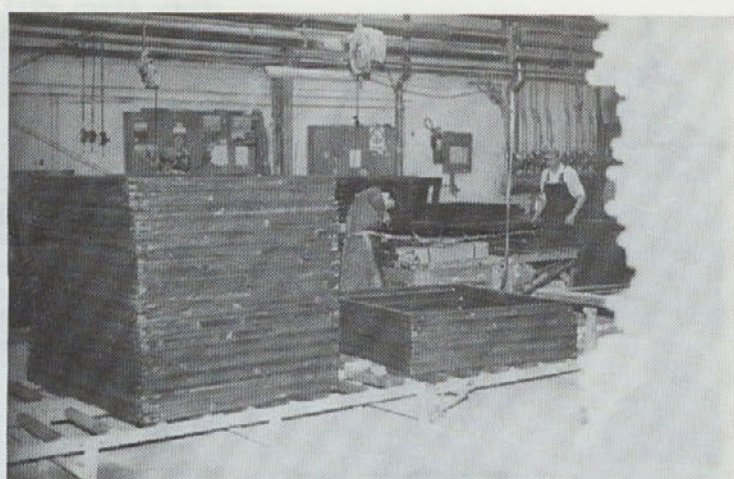
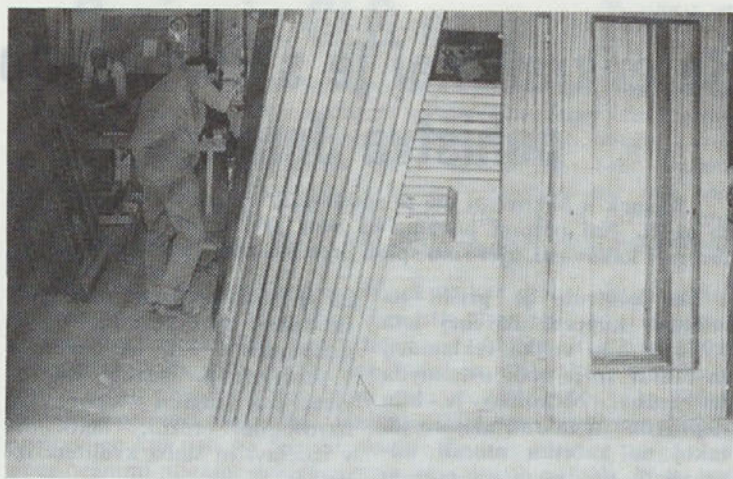
Klemen Bedekovič se je smejal le pred startom. Po 5 kilometrih je pa kazal precej bolj kisel obraz. Malo je k temu prispevala precej težka proga, še več pa nekaj konkurentov, ki so malo prehitro stekli mimo njega.

JELOVICA

Med dekleti je nastopala v tekih le Lidija Kustec. Že zaradi številnih navijačev je na startu pognala kot za stavo, miru pa ni imela tudi med samim tekom. Dober rezultat zato ni izostal.

ŠE ENKRAT: KAJ JE S KAKOVOSTJO POHIŠTVA JELOVICA

(Nadaljevanje s 7. strani)

bilo vse dobro. Vik in krik okoli kvalitete delajo trgovci, zato da bi se otrsli pritiska zalog gotovih izdelkov. Pri tem ne trdim, da je v proizvodnji narejeno vse za še boljšo kvaliteto. Ta je namreč v največji meri odvisna od zavesti ljudi. Lahko imamo še 3 krat več kontrolorjev, če ne bo večje vestnosti pri delu proizvodnih

delavcev, ne bo boljše kvalitete. Norme so še vedno tako ohlapne, da dopuščajo in vsebujejo čas za dokončanje kvalitetno opravljenih del in nalog ter s tem kvalitetnih izdelkov. Vendar ta čas delavci pogosto uporabljajo za drugo, nedelo, podaljšan odmor itd.

Najbolj boleče je dejstvo, da nimamo urejenih skladišč za gotove izdelke, pač pa so ti zunaj izpostavljeni vremenskim vplivom. Tudi transport in odprema je na nizkem nivoju.

Tu se izdelki poškodujejo in večkrat kar taki odpremijo kupcem.

Vse premalo je delovne zavesti pri delu tako znotraj proizvodnje kot zunaj. Vse to nas pa veliko stane. Zelo relativno je gledati na kvaliteto samo na enem mestu, običajno v proizvodnji, potem se pa že takoj na pragu izhodnih vrat pozablja nanjo.

Da pa lahko primerjamo našo kvaliteto z drugimi proizvajalci stavbnega pohištva,

moramo iti na objekte, kjer so ti vgrajeni. Zato in še zaradi drugih potreb smo v zadnjem času dosti hodili po terenu, kjer smo bili enotni, da je naš izdelek med najkvalitetnejšimi. Čudimo se pa, kako da imajo proizvajalci običajno netipskega pohištva lahko veliko slabše izdelane izdelke brez najosnovnejših kvalitetnih karakteristik, ki jih predpisujejo standardi, gotovo tudi brez atestov.

Lado Čulum

Naš gost – Marjana Klemenc

Po dolgem času imamo zopet gosta iz Preddvora. Moram priznati, da sem imel srečno roko pri izbiri, saj sem dobil sogovornico, iz katere mi odgovorov ni bilo potrebno »vleči«. Marjana Klemenc je dovolj zgovorna, tako da med pogovorom ni bilo tistega običajnega zidu, ki je med novinarjem in intervjuvancem.

Marjana že deset let dela v Preddvoru. Mislim, da je to tako dolga doba, da njene sodbne in opažanja morajo veljati. In tudi vzamemo jih lahko za resne. Kar hitro je najin pogovor stekel o novogradnji, to je o novi žagalnici, in vsem drugem, kar bo Preddvor dobil v kratkem. »Moram reči, da se mi zdi, da je ponekod vse skupaj prelepo narejeno. Če pogledamo samo žago, tam so zidovi tako lepi, beli, imajo lepe vogale. Mislim, da to ni najbolje. Viličarji in

druga vozila bodo nehoti poškodovala tak zid. Meni se ga bo zdelo škoda. Saj je žaga taka kot kašen hotel.«

Taka je. In verjetno ima prav. Pošteno misli in tudi zato je bila izvoljena v disciplinsko komisijo v Jelovici. In kaj pomeni takšna komisija zanjo?

»Moram reči, da je v začetku težko. Vsak se ti smili. Potem, ko pa si nekaj časa v tej komisiji in ko vidiš, da so vedno skoraj eni in isti in da je večina prekrškov tudi zato, ker se nekaterimi ne da delati, potem pa postaneš manj tenkočuten. Nenazadnje bi ga vsak lahko malo »pobiksals«, vendar mislim, da je delati le treba. Od tega živiš, od tega je odvisna tvoja družina. Na to pa večina teh, ki so delali prekrške kaj rado pozabi. Sicer pa moram reči, da mi ni bilo velikokrat treba na sejo disciplinske komisije. Sodelujem namreč predvsem takrat, ko obravnavamo koga iz Preddvora.«

Klemenčeva dela sedaj na novih podbojih. Prej pa je delala v lakirnici, ko so tu še delali belo pleskane podboje. Pravi, da je bila pri tem pleskanju med najbolj pridnimi. In kako je na novem delovnem mestu?

»Precej težko je tu za ženske. Vrtam namreč najrazličnejše luknje, v katere se potem namešča okovje. Čeprav delo samo po sebi ni zahtevno pa je izredno težko. Velikokrat je namreč potrebno prelagati težke podboje in z dela resnično grem utrujena. Predvsem roke me bolijo.« V obratu Preddvor je 12 let delal tudi njen mož. Pa je že odšel v pokoj. Sedaj na delo pač hodi sama. Pa ni težko saj je njen dom le dobrih 10 minut hoda od obrata. Čeprav pravi, da je sedaj sicer malo slabše za delo, ker so predvsem vsi skupaj preveč na kupu, ker je pač žagalnica v izgradnji in morajo biti delavci nekje zaposleni, pa vendar menjala ne bi. Je delala prej v Tekstilindusu pa je bilo delo tudi naporno in težko. Tekaš od stroja do stroja in denar tam tudi krepko zaslužiš. Pa še v Kranj se ji sedaj ni treba voziti. Če pa dodamo še osební dohodek za katerega pravi, da niti ni slab, potem je tudi razumljivo, da bo do upokojitve pač ostala zvesta Jelovici.

»Navsezadnje pa bomo imeli tu tudi lepo. Moderni prostori, lepša jedilnica, urejeno dvorišče, vse skupaj bo obratu Preddvor dalo pravi tovarniški izgled. Zato smo upravičeno kar ponosni, da bomo vse to dobili.«

Veliko je takih Marjan v Jelovici. In prav one so tiste, ki obilo prispevajo, da dober glas o Jelovici seže v deveto vas. Zato tudi zasluži tole skromno predstavitev v našem glasilu. Mar ne?

j. čadež

Vse premalo nas je

Pri delu OO ZSMS je čutili premajhno povezovanje mladih in njihovo udejstvovanje v raznih oblikah dela. Naloga Koordinacijske konference ni v tem, da vse akcije potekajo samo preko nje, ampak mora vsaka osnovna organizacija poiskati svoje načine za zbiranje mladih in usmeriti delovanje na tista področja za katera obstaja največji interes. Finančna sredstva za izvedbo posameznih akcij osnovnih organizacij se dobijo iz blagajne koordinacijske konference. Ravno to, da delamo na več različnih krajih onemogoča večjo medsebojno povezanost. Zato je naloga koordinacijske konference, da povezuje in organizira akcije za vso delovno organizacijo. Pri tem se srečujemo s premajhno udeležbo mladih. Namen teh akcij pa je ravno množičnost, nena zadnje tudi medsebojno spoznavanje mladih Jelovčanov.

Množičnost se odraža na športnem področju, kjer mladi sodelujemo pri vseh športnih panogah. Rezultati se kažejo v doseženih uspehih na občinskih delavskih sindikalnih športnih igrah, zimskih športnih igrah GLG, in občinskih zimskih sindikalnih igrah.

Po drugi strani pa se neza-interesiranost in brezbriznost kaže v tem, da ni interesa za problemske konference, na

katerih bi poskusili rešiti probleme mladih. Problemov je precej, tako na področju štipendiranja in zaposlovanja, odnosa do dela pri medsebojnih odnosih, stanovanjski problematiki mladih...

Vsa ta področja so zanimiva in problematična za vsakega posameznika, zato bi jim morali posvetiti večjo pozornost.

Da ne bomo govorili samo o tem, kaj bi morali narediti, vabimo vsem mladim. Zaradi velikih zalog lesa, ki ni naletvičen in se kvari, bomo organizirali akcije letvičenja na obratih Stari Dvor in na TOZD-4. Tam so zaloge lesa tudi največje. Pri tem upamo, da bo število udeležencev veliko. Če tega ne naredimo bo škoda, ki bo nastajala zaradi tega, navsezadnje udarila tudi vsakega Jelovčana po žepu. Zato smo mnenja, da bi v tej akciji morali sodelovati vsi mladi delavci Jelovice.

Pa še nekaj. Začeli smo tudi z zbiranjem prijav vas mladincev in mladink za letošnje delovne akcije. Ker je rok za prijavo kratek, vas vabimo, da se čim prej odločite in postanete brigadirji. Škofjeloška mladina bo letos delala v sestavi brigade Jože Gregorčič in sicer na zvezni delovni akciji Posočje 82. Brigada bo na delu od 1. do 29. avgusta.

Gorazd Krajnik

Veleslalom na Starem vrhu

Tudi tekmovalje Jelovice v veleslalomu je bilo organizirano. Res šele ob koncu sezone, ko se je zima že poslavljala, pa vendarle. Za tiste najbolj zagnane, ki pa nas je kot izgleda iz leta v leto enako število, čeprav vemo, da je smučarjev v Jelovci precej več,

je bilo »naročeno« ta dan tudi lepo vreme. Škoda, da niste prišli tudi ostali, saj je bilo tekmovalje res lepo, proga pa primerna tudi za nekoliko manj spretnih smučarjev. No kakor koli že, tisti, ki niste šli vam je lahko žal, predvsem pa velja vabilo za prihodnje leto. Pridružite se nam.

Rezultati:

ŽENSKÉ NAD 30 LET

1. Kranj-Kikelj Irena	52.98
2. Oblak Smiljana	55.80
3. Kustec Lidija	56.40

ŽENSKÉ DO 30 LET

1. Tavčar Magda	56.39
2. Potnar Kati	59.99

MOŠKI NAD 45 LET

1. Jamnik Avgust	50.40
2. Frelj Alojz	1.14.40

MOŠKI OD 36—45 LET

1. Miklavc Ivan	46.20
2. Plešec Miha	46.80
3. Jenko Franc	48.60
4. Rupar Ivan	49.20
5. Vovk Aleš	51.60
6. Jarc Stane	1.01.20
7. Jezeršek Jože	1.23.40

MOŠKI OD 26—35 LET

1. Božič Milan	46.80
Rakovec Rafael	46.80
3. Pirč Brane	48.62
4. Kržišnik Leopold	50.40
5. Galičič Bojan	51.60

MOŠKI DO 25 LET

1. Štular Miro	42.60
2. Kovačič Bojan	46.80
3. Uršič Cveto	49.20
4. Frelj Janez	50.40
Prevodnik Franci	50.40

M. PLEŠEC

SMUČARSKA SEKCIJA

Stanovska aktivnost ne more zaživeti

Društvo inženirjev in tehnikov lesarstva na Gorenjskem v delovnih organizacijah ni posebno aktivno. Določeno dejavnost kaže le sekcija v Jelovici in pri Poklicni lesarski šoli. Z občutkom odgovornosti pred zamiranjem dejavnosti lesarskega stanovskega društva, so nekateri člani v letu 1979 ustanovili iniciativni odbor DIT-a lesarjev Gorenjske, z namenom, da vzpostavijo društvo lesarjev in da poživijo stanovsko dejavnost. Društvo naj bo regijsko — skladno z obsegom, ki ga pokriva SOZD »GLG« in še ELAN.

Organizirali so ustanovitveni občni zbor v Kranju v prostorih Creine. Udeležencev je bilo zadostno število, kot jase dokaz, da nekaj manjka in da vsi nekaj iščejo. Občni zbor je bil uspešen in novi odbor je bil poverjen, da ustanovi društvo in da razvije društveno življenje.

Prijavljanje in registriranje društva je dolgotrajen proces in je trajal eno leto in več. Kljub nenehnemu tajnikovemu prizadevanju.

Medtem sta bili organizirani dve ekskurziji. Nekateri objektivni vzroki pa so preprečili večjo društveno dejavnost.

Po preteku mandatne dobe članov odbora pa je bil sklican marca letos II. občni zbor DIT-a lesarjev Gorenjske v Šoli usmerjenega izobraževanja v Škofji Loki. Upravni odbor je imel za pripravo občnega zbora tri seje, ki so se jih člani odbora polnoštevilno udeleževali. Odborniki zaslužijo pohvalo.

K formalnemu delu občnega zbora je bil predviden tudi strokovni del. Glede na teme usmerjenega izobraževanja je odbor menil, da bi bila prav ta tema zanimiva za članstvo in je zato povabil k sodelovanju na občnem zboru tov. Lojzeta Leba, ki se je vabilu rad odzval.

V razpravi so člani dajali dragocene pripombe in sugestije za bodoče delo društva in za motiviranje sodelovanja. Društvo naj bi pretresalo teme in dajalo predloge vodstvom delovnih organizacij tudi iz tekoče pomembne tematike, npr. odnosi gozdarstvo — lesna industrija glede na delitev celotnega prihodka, izkoriščanja lesne surovine, usklajevanja odnosov, stabilizacije, idr. Za program dela društva pa naj bi obravnavali razvojni program do 2000, ekonomske

odnose s tujino, merjenje delovnega časa v proizvodnji, spremljali naj bi šolstvo in planiranje kadrov, idr. Za predavatelje naj bi povabili priznane znane strokovnjake.

Do tu je vse lepo in prav! Toda mimo nekega dejstva pa ni mogoče preiti molče.

V društvo se je včlanilo 220 članov, ki plačujejo članarino in naročnino za revijo »LES«. To je velik uspeh. Toda na občnem zboru je manjkalo 200 članov. Na to dejstvo je bila izrečena ostra kritika in posebno vprašanje mladim inženirjem in tehnikom, ki ne kažejo zanimanja za združevanje v stanovskem društvu, kjer poleg strokovne tematike, medsebojno spoznavajo in izmenjujejo izkušnje s svojimi tovariši — kolegi iz drugih delovnih organizacij. Ali nameravajo vedno živeti sami zase, zaprti pred drugimi? Ni jih pritegnila na skupen občni zbor niti tovariška dolžnost niti želja po aktivnem sodelovanju pri oblikovanju društva niti zanimiva tema, ki sta hkrati kadrovska vprašanje stroke in perspektive lesarstva — razvoj usmerjenega izobraževanja.

Po temeljnih plana 1981 do 1985 zaseda delovna mesta v lesarstvu Gorenjske (v letu 1985 — brez GG in Aera):

106 delavcev z visoko izobrazbo

116 delavcev z višjo izobrazbo

629 delavcev s srednjo izobrazbo

poleg tega pa še mnogo mojstrov in delovodij.

Člani DIT-a, ali ne bi temu vprašanju posvetili več skrbi tudi zaradi sebe? Ali menite, da še dodatnih 200 članov ne bi preneslo v bazo konstruktivne skupne ideje iz občnega zbora?

V drugem delu občnega zbora sta tov. Leb in Ježek podala položaj usmerjenega izobraževanja in pomen na razvoj delovnega potenciala v lesni industriji. Razprava je potrdila pomen te razlage in ugotovila, da je dnevni red občnega zbora izpolnil nalogo in opravičil pričakovanje.

Po zboru so si prisotni člani ogledali šolski objekt in splošne ter specialne učilnice za biologijo, kemijo, fiziko, obrambo, idr. Vsi obiskovalci so se zelo zanimali za način dela v šoli.

Jurij Hočevar

ZAVAROVANJE V JELOVICI

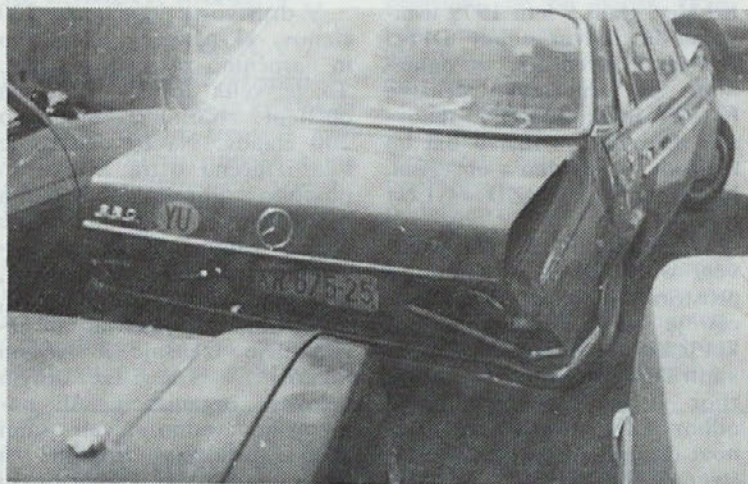
Kako imamo v Jelovici zavarovano premoženje?

(Nadaljevanje in konec)

Odgovornostna zavarovalnica je tista zavarovalnica pri kateri je imetnik zavarovalne police zavarovan za odgovornost. Kar zadeva podatke o zeleni karti, morajo podatke iz nje navajati le tujci. Mi pa če smo žrtve tujega avtomobilista moramo od njega zahtevati odrezek zelene karte. S

tem si namreč olajšamo izterjavo odškodnine. Za Avstrijce, Švicarje in voznike vzhodnoevropskih držav pa zadostuje že registrska številka vozila z nacionalno oznako.

V rubriki 10/2x je potrebno označiti mesto trčenja s puščico. Predvsem je to pomembno za star avto, da je moč ločiti novo škodo od stare škode.

V rubriki 11/2x vidne poškodbe naštejemo dele, ki so poškodovani. V rubriki 12, ki se nahaja med voziloma A in B označimo s križci nezgodo, ki jo opisuje tekst. S tem označimo lego, gibanje vozila in okoliščine za vsak avtomobil oz. udeleženca posebej in v spodnji kvadrat »števílo s križcem označenih polj« vpišemo to števílo. V rubriki 13 skica nezgode — označite ulice, smer gibanja vozil A in B, njun položaj ob trčenju, prometne znake in imena ulic. Opišite tudi dejanja (zvočne signale, zaviranje in podobno). V rubriki 14 — pripombe vpišujemo mnenja udeležencev o tem kdo je povzročil prometno nesrečo in čeprav je krivdo možno (delno) razbrati že iz rubrike 12 in 13 je vendar potrebna ločena izjava. Zgodi se da oba udeleženca krivdo zanikata, razčlenitev pa morebiti odkrije krivdo na obeh straneh.

V rubriki — podpis voznikov morata biti čitljiva podpisa obeh voznikov. BREZ OBEH PODPISOV LISTINA NIMA NIKAKRŠNE URADNE VELJAVE.

Voznika nato lahko ločita obrazca in po ločitvi ne smeta ničesar več spreminjati. Vzemite kupon od povzročitelja in ga shranite z obrazcem. Prijavite nesrečo zavarovalnici, izročite ji evropsko poročilo o nesreči s kuponom povzročitelja in navedite kje in kdaj si lahko izvedenec zavarovalnice vozilo ogleda.

Ko prijavljate nesrečo v naši delovni organizaciji (za vsa službena vozila) se obrnite na tov. Selana v splošno pravni samoupravni službi.

Selan Roman

Nova znanja za novo žago

Nova primarna predelava v Predvdoru, ki bo stekla po modernih postopkih je seveda zahtevala dopolnilno izobraževanje delavcev, ki bodo delali na tej sodobni žagi. Tako so trije gateristi odšli za 14 dni na prakso v Novoles v Stražo pri Novem mestu, 2 delavca, ki bosta delala na modernem hlovodvišču sta bila na seznanjanju s temi deli teden dni v LIO Gradis v Škofji Loki, tudi vodja je bil tri dni na ogledih delovnih postopkov v LIP Bled v Bohinjski Bistrici. J.

Andrej Pavlovec

Kegljanje

PRVAKA KARUN IN TOZD 1

V Jelovici sicer ni nikogar, ki bi poklicno skrbel za rekreacijo in nekatere druge dejavnosti, za katere je med delavci veliko zanimanja (gledališče, likovna umetnost ipd), pa vendar se vseeno odvija vrsta dejavnosti. Tako je bilo organizirano tudi prvenstvo Jelovice v kegljanju. Čeprav so temeljne organizacije precej »raztresene« pa se je vseeno kegljanja udeležilo kar 27 kegljačev iz 4 temeljnih organizacij, med njimi pa je bilo tudi 5 kegljačic. Morda bi prav za dekleta veljalo, da bi se le lahko številnejše udeleževale teh tekmovanj, še posebej kegljaških in nekaterih drugih, ki so bolj ženska, saj navsezadnje šport ženskam še najbolj koristi.

Rezultati:

Moški: 1. Janko Karun 831 kegljev, 2. Peter Mravlja 829, 3. Janko Fojkar 791, 4. Franc Mrak 791, 5. Janez Umnik 789

Ženske: 1. Smiljana Oblak 729, 2. Maruša Selak 607, 3. Majda Bogataj 598, 4. Anica Zihlerl 548, 5. Pavla Jogič

Ekipno moški:

1. TOZD 1 1209 kegljev (Karun, Umnik, Roblek)

2. TOZD 2 1174 kegljev (Mravlja, Fojkar, Hafner)

3. TOZD 1 1123 kegljev (Celar, Medja, Pirc) j. k.

Podboj v prodaji

Novi podboj, o katerem smo pisali v prejšnji številki glasila in ki so ga začeli izdelovati v Predvdoru, je že v maloprodaji. S temi foliziranimi podboji, ki so resnici na ljubo tudi izredno lepi na pogled, bo nedvomno precej porastlo zanimanje med kupci. Škoda je le, da Jelovica ne izdeluje tudi enakih vrat, saj bi tako svoj asortimen še precej bolj popestrila. Belo pleskanega podboja v Predvdoru ne bodo več izdelovali. J.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta se iskreno zahvaljujem za podarjeno cvetje, izrečena sožalja ter vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Francka Rupnik

JELOVICA — glasilo delovnega kolektiva Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka — Ureja: odbor za obveščanje delovne organizacije: Rogelj Lado, Žabkar Jože, Bata-gelj Mojca, Kranjc-Kikelj Irena, Likar Janez, Volčjak Marinka. — **Odgovorni urednik: Janez Čadež**

Mala Groharjeva slikarska kolonija

Najprej je treba povedati, kako se je leta 1968 začela Mala Groharjeva slikarska kolonija. Takrat je Društvo ljudske tehnike na pobudo tovariša Lojzeta Malovrha zbralo dvajset pionirjev fotografov, dvajset pionirjev likovnikov in petnajst mentorjev z osnovnih šol Gorenjske, ki so pripravili razstavo Škofja Loka v sliki in fotografiji. Leta 1969 in 1970 se je ta oblika srečanja pionirjev likovnikov razširila v veliko manifestacijo, na kateri je že sodelovalo po 270 otrok iz osnovnih šol Slovenije in iz drugih republik in pokrajin. Od 1971. leta dalje se je te otroške likovne manifestacije udeleževalo več kot tristo pionirjev in nad sto mentorjev iz korekoč iz vse Jugoslavije. Iz skromnega začetka se je Mala Groharjeva slikarska kolonija razrastla v tradicionalno pionirsko prireditev, katere namen je bil, da pionirji poleg svojega slikarskega znanja pokažejo tudi prijateljske stike s svojimi sovrstniki iz drugih krajev Slovenije in Jugoslavije. Domačini so sprejeli na svoje domove prijatelje od tu in tam in tako razvijali prijateljske stike s pionirji iz bratskih republik. Otroška slikarska kolonija v Škofji Loki se je vključila tudi v krog prireditev akcije jugoslovanskih pionirskih iger.

Ker so se pri vsakoletni prireditvi kazale določene težave tako v organizacijskem kot tudi v likovnopedagoškem pogledu, so se organizatorji odločili, da bo Mala Groharjeva slikarska kolonija od leta 1974 dalje v Škofji Loki vsako drugo leto, tisto leto, ko ne bo prireditve v Škofji Loki pa jo bodo organizirali v pobrateni občini Smederevska Palanka, kjer bo tudi letos.

Za pričujočo razstavo v Jelovici smo izbrali deset del bolj naključno iz bogate zakladnice več kot dvatisoč slik in risb, kolikor so jih naredili mladi ustvarjalci. Bogato gradivo sicer še vedno čaka na pretehtan izbor. Veliko otroških slik že krasi razne prostore v Škofji Loki, nekaj ga je po svetu, kjer predstavlja otroško likovno ustvarjalnost naših otrok. Zato je razumljivo, da komaj deset slik ne more odgovoriti na razna vprašanja otroške likovne ustvarjalnosti in da je razstava samo delček bogastva, ki so nam ga poklonili pionirji — likovniki iz vse Jugoslavije. Hoteli smo samo opozoriti na estetske vrednote tovrstnega dela in na včasih že kar neverjetno likovno dozorele rešitve mladih ustvarjalcev.